

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 44/05**

mun. Chișinău

27 martie 2024

Inspectorul de integritate superior al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Ana Croitor, examinând materialele dosarului de control al averii și intereselor personale inițiat în privința dlui *Ghenadie Tarlapan, ex-funcționar public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne*, născut la data de XXXXX, IDNP XXXXX, domiciliat în XXXXX, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A C O N S T A T A T :

La data de 15.12.2022 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (*în continuare Autoritatea*) a fost înregistrată sesizarea nr. 9882. În conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare Legea nr. 132/2016*), în aceeași zi, sesizarea a fost distribuită aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire al sesizărilor, numărul atribuit 20220136035, criteriul sesizării – avere nejustificată.

Potrivit sesizării se invocă că, există bănuială rezonabilă de încălcare a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dl Ghenadie Tarlapan, care deținând consecutiv funcții în cadrul subdiviziunilor specializate și teritoriale ale Inspectoratului General al Poliției, conștientizând că pe parcursul perioadei de timp în care a activat în funcții publice nu a obținut venituri licite prin care să-și justifice în mod legal mijloacele financiare deținute efectiv, urmărind scopul de a dobândi pentru sine bunuri mobile și imobile dar și de a tăinui proprietatea reală asupra acestor bunuri, a pus în aplicare un plan infracțional constând în procurarea acestor bunuri prin intermediul unor persoane interpușe și înscrierea fictivă a dreptului de proprietate pe numele rudelor sau a persoanelor de încredere. Astfel, se solicită Autorității să constate dacă de către persoană vizată în sesizare a fost încălcat regimul juridic al declarării averii deținute, cu stabilirea dacă există o diferență substanțială între veniturile obținute și cheltuielile realizate, pe de o parte, și averea dobândită, pe de altă parte, în timpul exercitării funcției publice.

La etapa verificării prealabile fiind accesat Sistemul Informațional Automatizat „e-Integritate” s-a constatat că, dl Ghenadie Tarlapan a deținut calitatea de subiect al declarării în sensul art. 3 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor

publici și a unor persoane cu funcții de conducere (cu modificările operate prin Legea nr.181/2011, abrogată la 01.08.2016), continuând deținerea acestora în temeiul art. 3 alin.(1) lit. g) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare – Legea nr. 133/2016).

Dat fiind faptul stabilirii de către inspectorul de integritate a existenței unei bănuieli rezonabile de încălcare a regimului juridic al averii și intereselor personale, în temeiul art. 31 din Legea nr. 132/2016, prin Procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 7/05 din 13.01.2023, în privința dlui Ghenadie Tarlapan a fost inițiat controlul averii și a intereselor personale.

Prin scrisoarea cu nr. 04-05/253 din 16.01.2023, remisă atât la adresa electronică comunicată de subiectul controlului, cât și prin intermediul Î.S. „Poșta Moldovei” (recepționată la 23.01.2023, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8008049043AS, anexat la materialele dosarului de control), dl Ghenadie Tarlapan a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului averii și intereselor personale și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016. Totodată, prin scrisoarea cu nr. de ieșire 04-05/254 din 16.01.2023, despre inițierea controlului a fost informat și autorul sesizării.

Este esențial de menționat faptul că, termenul de efectuare al controlului a fost prelungit în condițiile legii, iar părțile au fost informate în acest sens.

Conform art. 33 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora.

Potrivit informațiilor consultate din declarațiile de avere și interese personale depuse de dl Ghenadie Tarlapan pentru anii 2012-2022 și ca urmare a răspunsului primit de la Inspectoratul General al Poliției cu nr. 34/3-9 din 04.01.2023, rezultă că dl Ghenadie Tarlapan a deținut în perioada anilor 01.08.1999-18.01.2022 mai multe funcții cu statut special în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

În anul 2012, s-a adoptat și publicat în Monitorul Oficial al RM - Legea cu privire la Comisia Națională de Integritate, organ competent în vederea aplicării prerogativelor de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate cât și a unor regimuri juridice aferente acestuia. Astfel, inspectorul de integritate concluzionează că, dl Ghenadie Tarlapan este pasibil de efectuare a controlului averii și a intereselor personale pentru perioada 01.01.2012 (data obținerii calității de subiect al declarării averii și intereselor personale și instituirea entității competente de efectuare a controalelor de specialitate) – 18.01.2022 (data eliberării din funcție).

Cadrul normativ în perioada stabilită de efectuare a controlului a suferit modificări, deci pentru perioada controlului 01.01.2012–31.07.2016 sunt aplicabile prevederile Legii nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere (cu modificările operate prin Legea nr. 181/2011, abrogată la 01.08.2016), iar pentru perioada 01.08.2016–18.01.2022 sunt aplicabile sunt prevederile Legii nr. 132/2016 și Legii nr. 133/2016.

Totodată, prin Legea nr. 130/2021 cu privire la modificarea unor acte normative, în vigoare din 29.10.2021, au fost operate modificări la Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, aplicabilitatea cărora a fost asigurată de către inspectorul de integritate în conformitate cu art. 73 alin. (3) și (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Având în vedere că controlul averii și a intereselor personale se stabilește și se efectuează în temeiul art. 33 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică, deci pe perioadă distinctă din trecut, actele și acțiunile subsemnatului inspector de integritate întreprinse în cadrul controlului, s-au efectuat în conformitate cu prevederile Legii nr. 132/2016 și Legii nr. 133/2016 în redacțiile corespunzătoare.

Ținând seama de prevederile art. 33 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, controlul averii și intereselor personale se extinde și asupra membrilor de familie ai persoanei supuse controlului. În consens cu art. 2 din Legea nr. 133/2016, *membri de familie* - soțul/soția, copilul minor, inclusiv cel adoptiv sau persoana aflată la întreținere a subiectului declarației.

Conform informațiilor din Registrul de Stat al Populației, dl Ghenadie Tarlapan este căsătorit cu dna XXXXX (IDNP XXXXX) din data de XXXXX, iar în perioada supusă controlului avea la întreținere 2 copii minori: XXXXX (a.n XXXXX) și XXXXX (a.n XXXXX). Astfel, controlul averii inițiat în privința subiectului vizat s-a extins și asupra persoanelor indicate supra.

Așadar, pentru perioada 01.01.2012-31.07.2016, potrivit acțiunii Legii nr.1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere (abrogată la 01.08.2016), **diferența vădită** este diferență între proprietatea dobândită și veniturile obținute care depășește de cel puțin 6 ori salariul mediu lunar obținut în perioada de declarare de către subiectul declarației și membrii familiei acestuia.

Pentru perioada 01.08.2016-28.10.2021, normele legale prevăzute la art. 2 din Legea nr. 133/2016 și art.art. 26, 32 alin. (1), (2) și (6) și 34 alin.(1) din Legea nr. 132/2016 relevă, *controlul averii și al intereselor personale constă în verificarea declarațiilor de avere și interese personale, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică.*

În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea existentă a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică.

Dacă persoana supusă controlului este căsătorită ori se află în concubinaj sau dacă are persoane la întreținere și/sau copii minori, verificarea se va extinde și asupra averii membrilor de familie sau concubinului/concubinei acesteia.

În cazul în care se constată că persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarația de avere și interese personale ori se constată diferențe substanțiale între veniturile declarate și averea deținută, inspectorul de integritate îi solicită informații și dovezi privind justificarea acestei diferențe și are obligația de a o invita pentru a prezenta un punct de vedere. Invitarea se face prin scrisoare recomandată și cu aviz de primire sau prin orice alt mijloc ce confirmă informarea (telegramă, fax, e-mail etc.). Punctul de vedere urmează a fi prezentat în termen de 15 zile de la recepționarea invitației.

Dacă după exprimarea verbală sau în scris a punctului de vedere al persoanei supuse controlului se constată că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și veniturile obținute în aceeași perioadă este o diferență substanțială și deținerea averii are caracter nejustificat sau dacă persoana supusă controlului nu se prezintă, în termen de 15 zile de la confirmarea recepționării invitației, să-și prezinte punctul de vedere, inspectorul de integritate întocmește un act de constatare, cauza fiind transmisă în instanța de judecată competentă spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii

nejustificate. Dacă recepționarea invitației nu este confirmată mai mult de 30 de zile de la expedierea acesteia, inspectorul de integritate întocmește actul de constatare numai după expirarea a 15 zile de la expedierea unei invitații repetate, indiferent de faptul dacă a fost sau nu confirmată recepționarea invitației repetate, cauza fiind transmisă instanței de judecată competente spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate. Confiscarea se poate referi la întreaga valoare a averii deținute de subiectul declarării, la valoarea unei părți din aceasta sau a unui bun/unor bunuri determinate.

Diferența substanțială este diferența ce depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică în aceeași perioadă.

Succesiv, pentru perioada 29.10.2021-18.01.2022, normele legale prevăzute la art. 2 din Legea nr. 133/2016 și art.art. 33 și 34 din Legea nr. 132/2016 relevă, **diferență substanțială** este diferență care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea subiectului declarării deținută la începutul perioadei în care acesta a devenit subiect al declarării, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie sau al concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte.

În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora.

Controlul averii și al intereselor personale se extinde asupra membrilor de familie, părinților/socrilor și copiilor majori ai persoanei supuse controlului. Dacă persoana supusă controlului se află în concubinaj cu o altă persoană, verificarea se va extinde și asupra averii acestei persoane.

În cazul în care inspectorul de integritate are bănuieli rezonabile că persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarația de avere și interese personale sau există aparența de diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută, acesta îi solicită persoanei supuse controlului informații și dovezi privind justificarea acestei diferențe și punctul său de vedere. Punctul de vedere al persoanei supuse controlului urmează a fi prezentat în termen de 15 zile de la solicitare. În caz de neprezentare a informațiilor sau dovezilor privind justificarea diferenței între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută de subiectul declarării personal sau prin intermediul unor terți, inspectorul de integritate constată, dacă alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că persoana verificată nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită.

Dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege.

Dacă nu constată una dintre situațiile prevăzute la alin.(1), inspectorul de integritate emite un act privind lipsa încălcării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale.

În sensul art. 2 din Legea nr. 133/2016, **avere** – totalitatea bunurilor subiectului declarării, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobândite de subiectul declarării în țară sau în străinătate; iar **venit** reprezintă orice beneficiu financiar, indiferent de sursa de proveniență, obținut de subiectul declarării și de membrii familiei, de concubinul/concubina acestuia atât în țară, cât și în străinătate.

Potrivit art. 455 alin. (1) Cod Civil al Republicii Moldova, „bunuri sunt toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective și drepturile patrimoniale”. Art. 453 alin. (1) Cod Civil prevede: „Patrimoniul reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active și pasive legate între ele, aparținând unor persoane fizice și juridice determinate”. În această ordine de idei, de notat că, în noțiunea de avere se include și patrimoniul subiectului declarării, inclusiv banii.

Luând act de normele citate, se reține că, esența de bază a controlului averii și intereselor personale este de a stabili existența sau inexistența diferenței substanțiale asupra averii subiectului declarării, deținute de comun cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică.

Sub aspect procedural, în temeiul dispozițiilor art. 20 alin.(1) și art. 33 din Legea nr. 132/2016, pentru realizarea atribuțiilor de control și acumularea materialului probatoriu relevant, au fost accesate registrele informaționale de stat (extrasele fiind anexate la dosarul de control), precum și solicitate informații și documente de la entitățile publice și private înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și de la persoane fizice.

În partea ce vizează **veniturile** obținute de subiectul controlului și membrii familiei sale, de menționat că, potrivit răspunsurilor: B.C. „Eximbank” SA nr. 873 din 03.02.2023; „Banca de Finanțe și Comerț” S.A. nr. 1062 din 10.02.2023; BC „Victoriabank” S.A. nr. 1102 din 13.02.2023; BC „MAIB” S.A. nr. de intr. 1152 din 14.02.2023; Banca de Economii S.A. (în proces de lichidare) nr. 1415 din 21.02.2023, „OTP Bank” S.A. nr. 1479 din 22.02.2023; BC „Moldindconbank” S.A. nr. 2050 din 13.03.2023, s-a constatat faptul că, dl Ghenadie Tarlapan și soția acestuia au extras în numerar mijloace bănești din conturile bancare avute în gestiune (formate din plăți salariale, indemnizații de locațiune, transferuri rapide, indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, indemnizații pentru creșterea copilului, plăți unice cu titlu de „ajutor de deces” achitate de către CNAS, contractare/eliberare credite, etc.

De asemenea, ca venituri au fost luate în considerație și sumele obținute de către subiectul declarării ca urmare a deținerii mandatului de consilier local în cadrul Primăriei sat. Pîrlița, r-nul Fălești, potrivit informației/extraselor generate de Serviciul Fiscal de Stat în coraport cu extrasele bancare, precum și suma de 14 769,75 lei, obținută în anul 2021 cu titlu de „LIV” – I.C.S. „Metro Cash&Carry Moldova” SRL.

Totodată, de evidențiat că în suma veniturilor au fost incluse și împrumuturile contractate de către subiectul controlului și soția acestuia de la instituții bancare (B.C. „MAIB” S.A., „OTP Bank S.A.” (Banca Comercială „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale), B.C. „MICB” S.A) și organizațiile de creditare nebancare (O.C.N. „Credit Rapid” S.R.L. și O.C.N. „Sebo Credit” S.R.L) transferate și respectiv extrase de pe conturile bancare sau eliberate în numerar, după cum urmează:

- La data de 16.02.2012, Banca Comercială „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” a acordat dlui Ghenadie Tarlapan un credit în sumă de 30 000 lei, închis la data de 27.11.2013;
  - La data de 27.11.2013 între Banca Comercială „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” S.A. și dl Tarlapan Ghenadie a fost încheiat contractul de credit în sumă de 400 000 lei, în scopul procurării apartamentului situat pe adresa XXXXX, cu termenul de rambursare 27.11.2025 - rambursat anticipat la data de 25.04.2019;
  - La data de 17.09.2014 între Banca Comercială „Moldindconbank” S.A. și cet. Ghenadie Tarlapan a fost încheiat contractul de credit în sumă de 50 000 lei, pentru necesități curente, cu termenul de scadență 17.09.2016;
  - La data de 05.12.2014, între O.C.N. „Credit Rapid” S.R.L. și dna XXXXX a fost încheiat un contract de credit în sumă de 730 Dolari SUA, în scop de consum, cu termenul de scadență 05.06.2015;
  - La data de 29.05.2015 între O.C.N. „Credit Rapid” S.R.L. și dna XXXXX a fost încheiat un contract de credit în sumă de 1180 Dolari SUA, în scop de consum, cu termenul de scadență 30.05.2016;
  - La data de 29.12.2015 între O.C.N. „Credit Rapid” S.R.L. și dna XXXXX a fost încheiat un contract de credit în sumă de 1000 Dolari SUA, în scop de consum, cu termenul de scadență 01.09.2017;
  - La data de 15.03.2019 între O.C.N. „Sebo Credit” S.R.L. și dl Ghenadie Tarlapan a fost încheiat un contract de credit în valoarea de 3800 lei, care a fost rambursat la data de 17.04.2019;
  - La data de 23.04.2019, între Banca Comercială „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” și dna XXXXX a fost încheiat contractul de credit în sumă de 465 000 lei, cu termenul de scadență 23.04.2029;
  - La data de 25.04.2019, între Banca Comercială „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” și dna XXXXX a fost încheiat contractul de credit în sumă de 135 000 lei, pentru necesități personale nenominalizate, cu termenul de scadență 25.04.2024;
  - La data de 04.07.2019, între Banca Comercială „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” și dna XXXXX a fost încheiat contractul de credit în sumă de 200 000 lei, pentru necesități personale nenominalizate, cu termenul de scadență 04.07.2024;
  - La data de 23.03.2020, B.C. „MAIB” S.A. a acordat dlui Ghenadie Tarlapan un credit pentru finanțarea cheltuielilor personale în sumă de 174 250 lei, cu termenul final de rambursare 17.03.2025, la care a fost atașat un card de credit în sumă de 10 000 lei - credit ce a fost rambursat anticipat la data de 28.10.2021;
  - La data de 02.04.2021 între Banca Comercială „Moldindconbank” S.A. și cet. Ghenadie Tarlapan a fost încheiat contractul de credit în sumă de 55 000 lei, pentru necesități curente, cu termenul de scadență 02.04.2024;
  - La data de 28.10.2021 între Banca Comercială „Moldindconbank” S.A. și cet. Ghenadie Tarlapan a fost încheiat contractul de credit în sumă de 200 000 lei, cu termenul de scadență 28.10.2026, pentru refinanțarea contractului de credit și a cardului de credit din 23.03.2020 deținute în cadrul B.C. „MAIB” S.A.
- Totodată urmează de precizat că la venituri nu a fost inclus creditul contractat la data de 25.07.2014 de către dna XXXXX de la O.C.N. „Credit Rapid” SRL în sumă de 513,01 dolari SUA, echivalent a 6759 lei, pentru procurare bunuri „aparat foto”, or acesta a fost transferată pe contul furnizorului bunului XXXXX SRL.

De asemenea, inspectorul de integritate consideră necesar de a preciza că, potrivit Declarației cu privire la venituri și proprietate pentru anul 2012, subiectul declarației indică la cap. „Datorii” contractarea în anul 2012 de la bancă (fără a fi indicată denumirea instituției bancare) a unui credit în sumă de 50 000 lei, datorie scadentă în anul 2014.

În coraport cu informația prezentată de B.C. „Energbank” S.A. cu nr. de intr. 1515 din 23.02.2023, se comunică că, cet. Ghenadie Tarlapan în perioada anilor 2012-2014 (închis) a fost acordat împrumut bancar, însă banca a fost în imposibilitate de a prezenta dosarul de credit în legătură cu nimicirea acestuia.

Respectiv, prin demersul cu nr. de ieșire 04-05/4219 din 28.06.2023 (recepționat la 03.07.2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei) și nr. 04-05/5278 din 01.08.2023, s-a solicitat dlui Ghenadie Tarlapan prezentarea contractului de împrumut menționat supra, cu anexarea confirmărilor de achitare/rambursare a împrumutului și specificarea modalității de rambursare (prin transfer bancar sau în numerar).

Prin răspunsul cu nr. de intr. 8526 din 07.09.2023, dl Ghenadie Tarlapan a comunicat următoarele: *„fiind trecut un termen îndelungat nu am păstrat contractul de împrumut solicitat, însă voi întreprinde măsuri de căutare și ulterior voi reveni cu o informație suplimentară.*

Reieșind din faptul că instituția bancară din motive întemeiate a fost în imposibilitate de a prezenta contractul de împrumut, nefiind prezentat și nici de către subiectul controlului, inspectorul de integritate nu a introdus în tabelul de calcul al veniturilor și cheltuielilor, nici la o rubrică suma creditului menționat supra, or, nu a fost posibil de stabilit cu certitudine data acordării, data și suma/sumele achitate în vederea rambursării acestora.

Prin urmare, reieșind din datele indicate în declarațiile depuse de subiectul controlului în coraport cu bazele de date disponibile și materialele acumulate în cadrul controlului, inspectorul de integritate a reținut că, în perioada supusă controlului, familia Tarlapan a obținut/încasat următoarele venituri: pentru perioada 01.01.2012-31.12.2012 suma de 96 035,5 lei; pentru anul 2013 – 463 280 lei; pentru anul 2014 suma de 166 430,95 lei, pentru anul 2015 suma de 201 421,87 lei; pentru anul 2016 suma de 82 440,78 lei (pentru perioada 01.01.2016-31.07.2016 – 51 290,78 lei, iar pentru perioada 01.08.2016-31.12.2016 – 31 150 lei); pentru anul 2017 suma de 78 490 lei; pentru anul 2018 suma de 97 475,71 lei; pentru anul 2019 suma de 1 019 140 lei; pentru anul 2020 suma de 343 310 lei; pentru anul 2021 suma de 446 894,75 lei; iar pentru perioada 01.01.2022-18.01.2022 suma de 11 850 lei.

Sub aspect de *cheltuieli* suportate de către subiectul declarației vizat și membrii familiei în perioada supusă controlului, materializate prin modificări patrimoniale, de menționat următoarele:

Potrivit răspunsului și actelor prezentate de Agenția Servicii Publice înregistrate cu nr. de intr. 1371 din 20.02.2023, se reține că, în perioada supusă controlului familia Tarlapan a suportat cheltuieli pentru procurarea unor bunuri imobile, după cum urmează:

- Încăperea locativă cu nr. cad. XXXXX, cu S-69 m.p., amplasată în XXXXX, la prețul total de 33 000 Euro, echivalent a 585660,90 lei, recalculați conform cursului stabilit de BNM la data autentificării contractului (17,7473 pentru 1 euro), potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr. 16122 din 27.11.2013.

De menționat că, conform pct. 3.1 din contractul specificat supra, suma de 10461,37 euro au fost achitați de către cumpărător-vânzătorului la data autentificării contractului, iar restul sumei 400 000 lei, care recalculați conform cursului stabilit de BNM constituie 22538,63 euro, cumpărătorul se obligă să achite vânzătorilor pînă la data de 30.11.2013 din contul creditului acordat de către BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” S.A.

- Terenul pentru construcții cu nr. cad. XXXXX, cu S-0,1202 ha, situat în XXXXX, la prețul de 1635 lei, conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 10996 din 29.10.2014;

- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu S-0,1268 ha, situat în XXXXX (extravilan), la prețul de 2400 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr. 6558 din 06.07.2019;

- Terenul (cu destinație grădină) cu nr. cad. XXXXX, cu S-0,0892 ha, situat în XXXXX (extravilan), la prețul de 2700 lei, conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 4368 din 15.06.2020;

De asemenea, la data de 25.03.2021 a fost înregistrat dreptul de proprietate a soților Tarlapan asupra construcției (casa de locuit individuală) cu nr. cad. XXXXX (amplasată pe terenul cu nr. cad. XXXXX procurat anterior perioadei controlului), avînd drept temei juridic – Procesul-verbal de recepție finală nr. 51 din 19.10.2020.

Cu privire la bunul imobil menționat supra urmează de precizat următoarele:

Potrivit pct. 7 din Procesul-verbal de recepție finală nr. 51 din 19.10.2020, valoarea obiectului este de 120 000 lei. În coraport cu datele furnizate de Centrul Multifuncțional Fălești, și anume „Fișa rezultatelor lucrărilor cadastrale la nivel de clădire principală” semnată la 14.07.2020, se atestă anul construcției 2019, iar la valoarea de inventariere a clădirii principale fiind indicată suma totală de 242 658 lei”.

De menționat că, prin demersul cu nr. de ieșire 04-05/5278 din 01.08.2023, s-a solicitat subiectului controlului prezentarea informațiilor alăturate de documente justificative cu privire la perioada de efectuare propriu-zisă a construcției, precum și suma investițiilor/cheltuielilor suportate în raport cu construcția și îmbunătățirea bunului imobil.

Prin răspunsul cu nr. de intr. 8525 din 07.09.2023, dl Ghenadie Tarlapan a indicat următoarele:

„Vă informez că perioada de efectuare a construcției a fost 2008-2020. Menționez că, cheltuielile suportate pentru construcție au fost obținute din salariul meu și al soției. Privitor la contractele de prestări servicii pentru lucrări de construcție, Vă informez că construcția a fost efectuată cu munca mea proprie și a soției, precum și ajutorul părinților și a socrilor. Privitor la suma investițiilor în anii 2016-2020 în construcția imobilului, vă aduc la cunoștință că cea mai mare investiție în imobil a fost făcută pînă în anul 2016, iar pentru perioada 2016-2020 am cheltuit aproximativ cîte 30 000 lei anual, care au fost obținuți din salariu. Privitor la suma investițiilor în anii 2020-2022 în construcția imobilului, vă aduc la cunoștință că în această perioadă nu s-au efectuat investiții”.

Analizînd explicația prezentată de subiectul controlului în coraport cu actele furnizate de Centrul Multifuncțional Fălești, se atestă discrepanțe, or, ca urmare a cererii înregistrată cu nr. 45 din 07 aprilie 2016, prin Autorizația de construire nr. 4 din 07 aprilie 2016, eliberată de Primăria XXXXX, s-a autorizat executarea lucrărilor de construcție a casei de locuit din XXXXX, avînd la bază proiectul elaborat în modul stabilit de lege și certificatul de urbanism nr. 2 din 04 martie 2016.

Respectiv, în temeiul art. 33 alin.(11) din Legea nr. 132/2016, care prevede: „pentru clarificarea tuturor neconcordanțelor dintre valoarea declarată și valoarea reală a bunurilor menționate în declarația de avere și interese personale, inspectorul de integritate poate dispune evaluarea acestora”, la data de 03.10.2023 cu nr. 04-05/1369 a fost înregistrată Nota de serviciu, prin care s-a solicitat conducerii Autorității identificarea unui evaluator și alocarea resurselor materiale necesare pentru evaluarea bunului imobil (casa de locuit individuală) amplasată în XXXXX.

În corespundere cu art. 91 Cod Administrativ, „proprietarul sau posesorul bunului ce urmează a fi cercetat, proprietarul sau posesorul terenului pe care se află un astfel de bun, precum și proprietarul sau posesorul terenului la care urmează să existe acces sau care urmează să fie traversat pentru cercetarea la fața locului sînt obligați să tolereze acțiunile necesare cercetării la fața locului, inclusiv intrarea pe teren sau traversarea acestuia”.

Respectiv, la data de 04.12.2023, prin demersul cu nr. de ieșire 04-05/9875 (expediat la adresa electronică, recepționată în aceeași zi, fapt confirmat prin mențiunea „recepționat”), s-a solicitat dlui Ghenadie Tarlapan, comunicarea disponibilității întru asigurarea accesului atît în exteriorul cît și în interiorul imobilului, precum și condiții optime de lucru la obiectivul menționat supra. Totodată, i s-a solicitat explicarea motivului refuzului în cazul în care nu acceptă evaluarea bunului imobil.

De menționat că, în termenul acordat cît și pînă la emiterea prezentului Act de constatare, dl Ghenadie Tarlapan nu a prezentat Autorității nici un răspuns din care ar rezulta acordul/dezacordul acestuia la efectuarea evaluării casei de locuit individuală amplasată în XXXXX.

Prin urmare, în lipsa acordului proprietarului bunului imobil de a permite accesul la respectiv bun, a fost imposibilă efectuarea evaluării acestuia.

În atare circumstanțe, la stabilirea cheltuielilor suportate pentru construcția casei de locuit, inspectorul de integritate s-a condus de actele prezentate de Agenția Servicii Publice și Centrul Multifuncțional Fălești (din care rezultă că, prin Autorizația de construire nr. 4 din 07 aprilie 2016, eliberată de Primăria XXXXX s-a autorizat executarea lucrărilor de construcție a casei de locuit din XXXXX, iar conform „Fișei rezultatelor lucrărilor cadastrale la nivel de clădire principală” semnată la 14.07.2020, se atestă anul construcției 2019 iar la valoarea de inventariere a clădirii principale fiind indicată suma totală de 242 658 lei), în coraport cu explicația subiectului controlului „în perioada 2016-2020 am cheltuit aproximativ cîte 30 000 lei anual, care au fost obținuți din salariu. Privitor la suma investițiilor în anii 2020-2022 în construcția imobilului, vă aduc la cunoștință că în această perioadă nu s-au efectuat investiții”.

Respectiv, în tabelul de calcul al veniturilor și cheltuielilor, a fost inclusă ca cheltuieli pentru construcția casei de locuit suma totală de 242 658 lei, care a fost divizată după cum urmează: 31.12.2016 – 30 000 lei; 31.12.2017 – 30 000 lei; 31.12.2018 – 30 000 lei; 31.12.2019 – 152 658 lei.

În altă ordine de idei, reieșind din răspunsul Agenției Servicii Publice rezultă că, în perioada supusă controlului, dl Ghenadie Tarlapan, a înregistrat și radiat dreptul de proprietate asupra unor bunuri mobile, după cum urmează:

- La data de 24.10.2014, a înregistrat dreptul de proprietate asupra bunului mobil – remorcă fabricat individual, nr/înm. XXXXX, suportând în acest sens cheltuieli în cuantum de 6000 lei, conform datelor indicate în Declarația cu privire la venituri și proprietate pentru anul 2015;

- La data de 28.04.2012 a înregistrat dreptul de proprietate asupra automobilului de model Peugeot Expert, a/f. 2004, nr/înm. XXXXX. De precizat că, instituția publică a fost în imposibilitate de a prezenta actele ce au stat la baza înregistrării dreptului de proprietate, din motivul expirării termenului de păstrare de 6 ani.

- La data de 06.03.2014 a fost radiat dreptul de proprietate a dlui Ghenadie Tarlapan asupra automobilului de model Chevrolet Aveo, a/f. 2008, nr/înm. XXXXX (dobîndit anterior perioadei controlului).

Prin demersurile nr.04-05/4219 din 28.06.2023 și nr. 5278 din 01.08.2023, s-a solicitat dlui Ghenadie Tarlapan prezentarea următoarelor informații: actul/contractul de vânzare-cumpărare a automobilului de model Peugeot Expert, a/f. 2004, nr/înm. XXXXX și actul/contractul de vânzare-cumpărare în temeiul căruia a fost radiat în anul 2014 dreptul de proprietate asupra automobilului de model Chevrolet Aveo, a/f. 2008, nr/înm. XXXXX.

Prin răspunsul cu nr. de intr. 8526 din 07.09.2023, dl Ghenadie Tarlapan a comunicat următoarele: „*nu dețin careva contracte pe mijloacele de transport, însă voi întreprinde măsuri de căutare și ulterior voi veni cu o informație suplimentară*”.

Totodată, în coraport cu răspunsul Serviciului Vamal cu nr. de intr. 3488 din 21.04.2023, se comunică că, dl Ghenadie Tarlapan la data de 07.03.2012 a declarat și vămuit mijlocul de transport de model Peugeot. Conform actelor anexate, valoarea în vamă a bunului mobil fiind de 64 000 lei, iar taxa pentru marfă constituind suma de 16947,2 lei.

Respectiv, în lipsa altor acte cu privire la cheltuiala suportată pentru procurarea bunului menționat supra (or, pînă la momentul emiterii prezentului Act de constatare subiectul controlului nu a prezentat actele aferente bunurilor mobile menționate supra), inspectorul de integritate a introdus în tabelul de calcul a veniturilor și cheltuielilor la rubrica „cheltuieli”, suma de 80 947,2 lei (64 000 lei+16 947,2 lei) la data de 07.03.2012 ca cheltuială suportată la dobândirea/devamarea automobilului de model Peugeot Expert, a/f. 2004, nr/înm. XXXXX.

Iar cu privire la bunul mobil Chevrolet Aveo, a/f. 2008, nr/înm. XXXXX în privința căruia la data de 06.03.2014 a fost radiat dreptul de proprietate a dlui Ghenadie Tarlapan, în lipsa actelor care să confirme obținerea unui venit ca urmare a încheierii unui contract de vânzare-cumpărare, inspectorul de integritate a fost imposibilitate de a include în tabelul de calcul a veniturilor și cheltuielilor, la rubrica „venituri” careva sume obținute în rezultatul respectivei operațiuni, or, radierea unui bun din Registrul bunurilor mobile nu are la bază în mod obligatoriu un contract de vânzare-cumpărare în rezultatul căruia vânzătorul ar obține un venit. Mai mult ca atât, fiind analizată declarația cu privire la venituri și proprietate pentru anul 2014, depusă de dl Ghenadie Tarlapan, nu se atestă indicarea la capitolul de rigoare a unui venit obținut urmare a înstrăinării automobilului menționat supra.

Astfel, în contextul răspunsului Agenției Servicii Publice în coraport cu datele furnizate de instituțiile bancare și organizațiile de creditare nebankare, Serviciul Fiscal de Stat, Agenția Națională Transport Auto, companiile de asigurare (S.A. „Asterra Grup”, S.A. „Moldasig”, Î.M. C.I.A. „TRANSELIT”, S.A. „Garanție”), companii de turism SRL „System Capital Management” (Toco Tour) și SRL „Nautilus Nord” cu care au fost încheiate acte juridice; S.A. „DAAC-Hermes” și prin accesarea paginii oficiale a Biroului Național de Statistică cu privire la cheltuielile minime de existență, s-a reținut că, subiectul controlului și membrii familiei acestuia au suportat cheltuieli sub formă de: procurare și construcție a bunurilor imobile; fabricare remorcă și importare bun mobil; alimentări cu numerar a conturilor bancare; rambursări datorii contractate atât în perioada controlului cât și anterior controlului însă valabile în perioada respectivă; procurare pachete turistice; cheltuieli privind servicii de asigurare bunuri/carte verde/RCA internă/medicală străinătate/auto CASCO/asigurare medicală individuală de accidente; plăți aferente reviziei tehnice; achitări servicii, taxe, plăți bugetare, cadastru, impozite; cheltuieli de existență; după cum urmează: pentru perioada 01.01.2012-31.12.2012 suma de 199 084,6 lei, pentru anul 2013 - 719 388,88 lei; pentru anul 2014 - 183 533,47 lei; pentru anul 2015 - 213 952,58 lei; pentru anul 2016 suma de 227 799,83 lei (pentru perioada 01.01.2016-31.07.2016 – 116 302,92 lei, iar pentru perioada 01.08.2016-31.12.2016 – 111 496,91 lei); pentru anul 2017 - 198 303,52 lei; pentru anul

2018 - 194 659,87 lei; pentru anul 2019 - 832 005,9 lei; pentru anul 2020 - 260 772,64 lei; pentru anul 2021 - 548 014,5 lei; iar pentru perioada 01.01.2022-18.01.2022 suma de 19 172 lei (sume rezultate din tabelul detaliat al veniturilor și cheltuielilor anexat la dosarul de control).

Inspectorul de integritate evidențiază că soldul inițial acceptat drept venit deținut de subiectul declarării și membrii familiei sale, la data de 01.01.2012 este de 0 lei, or, prin demersul cu nr. de ieșire 04-05/1332 din 01.02.2024 (recepționat la data de 06.02.2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei) s-a solicitat dlui Ghenadie Tarlapan prezentarea informației cu privire la faptul dacă familia acestuia deținea careva economii de numerar la data de 01.01.2012. În cazul unui răspuns afirmativ, i s-a solicitat comunicarea sumei numerarului/economiilor deținute la data de 01.01.2012, cu indicarea surselor de proveniență a mijloacelor financiare și anexarea actelor confirmative în acest sens. Însă, subiectul controlului atît în termenul acordat cît și pînă la momentul emiterii prezentului Act de constatare nu a prezentat careva materiale probatorii din care ar rezulta deținerea mijloacelor financiare anterior perioadei supusă controlului, ca venit inițial, fapt ce denotă lipsa cărorva economii de numerar.

Totodată, fiind accesată baza de date a Serviciului Fiscal de Stat, formularul FVID18, pentru perioada anterioară controlului, inspectorul a reținut că dl Ghenadie Tarlapan pe parcursul anului 2011 a încasat un venit (net) sub formă de salariu achitat de către IP Edineț al IGP al MAI în sumă de 47110 lei, iar soția acestuia dna XXXXX pe parcursul anului 2011 a încasat un salariu net în cuantum de 478 lei, achitat de către S.A. „Fabrica de prelucrare a semințelor de porumb din Rautel. Prin urmare, în anul 2011, reieșind din datele oficiale generate de Serviciul Fiscal de Stat, se atestă că familia Tarlapan a încasat venituri în sumă totală de 47 588 lei.

Sub aspect de cheltuieli se reține că, potrivit Biroului Național de Statistică (https://statistica.gov.md/ro/minimul-de-existenta-in-anul-2011-9442_2138.html), în anul 2011, mărimea minimului de existență a constituit în medie pentru o persoană 1503 lei/lună. Respectiv, pentru existență, în anul 2011 familia Tarlapan (constituită din 4 membri) a suportat cheltuieli în sumă de cca 72 144 lei.

Respectiv, în vederea stabilirii soldului inițial (venit deținut la începutul perioadei controlului), printr-un simplu calcul matematic: Venit-Cheltuieli (47 588 lei - 72 144 lei = -24556 lei), se reține că familia Tarlapan nu deținea careva economii de numerar, or alte informații și/sau acte justificative suplimentare ce ar demonstra existența unor alte surse de venit decât cele stabilite de inspector nu au fost prezentate.

Prin prisma statuărilor Legii nr. 1264/2022 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere (abrogată la 01.08.2016), ca rezultat al examinării materialelor acumulate (descrise în prezentul Act și reflectate detaliat în tabelul de calcul anexat la dosarul de control), inspectorul de integritate a constatat următoarele:

Perioada/ Anul	Venit (sold inițial acceptat/ numerar rămas din anul precedent)	Venit (extragerile din conturi și veniturile obținute în numerar)	Cheltuieli	Economii în numerar rămase la finele anului/perioadei	Diferență vădită
2012	0	96 035,5	199 084,6	0	-103 049,1
2013	0	463 280	719 388,88	0	-256 108,88
2014	0	166 430,95	183 533,47	32 342,28	-49 444,8
2015	32 342,28	201 421,87	213 952,58	19 811,57	-
01.01.2016 - 31.07.2016	19 811,57	51 290,78	116 302,92	0	-45 200,57

Astfel, pentru anul 2012, s-a stabilit o diferență de -103 049,1 lei, care reprezintă o diferență vădită între proprietatea dobândită și veniturile obținute, întrunind elementele constitutive ale noțiunii de diferență vădită în sensul definit de art. 2 din Legea nr. 1264/2002. Or, conform informației generate de Serviciul Fiscal de Stat (extrasele fiind anexate la dosar de control), pentru anul 2012, dl Ghenadie Tarlapan a obținut un salariu net în mărime de 53 687 lei, iar soția acestuia nu a obținut careva venituri. Prin urmare, salariul mediu lunar obținut în perioada anului 2012 de către subiectul declarării și membrii familiei acestuia a constituit cca 4 473,91 lei ((53 687 lei /12 luni = 4 473,91 lei/per lună).

Pentru anul 2013, s-a stabilit o diferență de -256 108,88 lei, care reprezintă o diferență vădită între proprietatea dobândită și veniturile obținute, întrunind elementele constitutive ale noțiunii de diferență vădită în sensul definit de art. 2 din Legea nr. 1264/2002. Or, conform informației generate de Serviciul Fiscal de Stat (extrasele fiind anexate la dosar de control), pentru anul 2013, dl Ghenadie Tarlapan a obținut un salariu net în mărime de 61 925,44 lei, iar soția acestuia nu a obținut careva venituri. Prin urmare, salariul mediu lunar obținut în perioada anului 2013 de către subiectul declarării și membrii familiei acestuia a constituit cca 5 160,45 lei ((61 925,44 lei /12 luni = 5 160,45 lei/per lună).

Pentru anul 2014, s-a stabilit o diferență de -49 444,8 lei, care reprezintă o diferență vădită între proprietatea dobândită și veniturile obținute, pe motivul întrunirii elementelor constitutive ale noțiunii de diferență vădită în sensul definit de art. 2 din Legea nr. 1264/2002. Or, conform informației generate de Serviciul Fiscal de Stat (extrasele fiind anexate la dosar de control), pentru anul 2014, dl Ghenadie Tarlapan a obținut un salariu net în mărime de 72 515,21 lei. Respectiv, salariul mediu lunar obținut în perioada anului 2014 de către subiectul declarării a constituit cca 6 042,93 lei (72 515,21 lei /12 luni = 6042,93 lei/per lună). Iar salariu mediu lunar al dnei XXXXX a constituit 2145,10 lei (25 741,29/12 luni = 2145,10 lei/per lună). Prin urmare, salariul mediu lunar obținut în perioada anului 2014 de către subiectul declarării și membrii familiei acestuia a constituit cca 8 188,03 lei.

Pentru perioada 01.01.2016-31.07.2016, s-a stabilit o diferență de -45 200,57 lei, care reprezintă o diferență vădită între proprietatea dobândită și veniturile obținute, pe motivul întrunirii elementelor constitutive ale noțiunii de diferență vădită în sensul definit de art. 2 din Legea nr. 1264/2002. Or, conform informației generate de Serviciul Fiscal de Stat (extrasele fiind anexate la dosar de control), pentru anul 2016, dl Ghenadie Tarlapan a obținut un salariu net în mărime de 87 588,21 lei. Respectiv, salariul mediu lunar obținut în perioada anului 2016 de către subiectul declarării a constituit cca 7299,01 lei (87 588,21 lei /12 luni = 7299,01 lei/per lună). Iar salariu mediu lunar al dnei XXXXX a constituit 225,33 lei (2703,97/12 luni = 225,33 lei/per lună). Prin urmare, salariul mediu lunar obținut în perioada anului 2016 de către subiectul declarării și membrii familiei acestuia a constituit cca 7524,34 lei.

În altă ordine de idei, de menționat că, pentru perioada 01.08.2016 – 18.01.2022, sunt aplicabile prevederile Legii nr. 133/2016.

În conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr.133/2016 (în redacția în vigoare la data inițierii controlului) *diferență substanțială* constituie diferența care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea subiectului declarării deținută la începutul perioadei în care acesta a devenit subiect al declarării, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie sau al concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte.

Este de menționat că esența controlului averii și al intereselor personale constă în stabilirea existenței sau inexistenței diferenței substanțiale.

De evidențiat faptul că, subiectul vizat nu a declarat deținerea numerarului în monedă națională și/ sau valută străină ce depășește cuantumul stabilit, la depunerea declarațiilor de avere și interese personale pentru anii 2016-2020 - obligație ce a apărut începând cu data de 01.08.2016 (data intrării în vigoare a Legii nr. 133/2016).

Așadar, în rezultatul controlului inspectorul de integritate a stabilit următoarele:

Perioada/ Anul	Venit (numerar rămas din perioada/ anul precedent) (MDL)	Venit (extragerile din conturi și veniturile obținute în numerar) (MDL)	Cheltuieli (MDL)	Numerar declarat (MDL)	Numerar diminuat (MDL)	Economii în numerar rămase la finele anului/ perioadei (MDL)	Diferență stabilită pe parcursul perioadei/ anului (MDL)
01.08.2016 - 31.12.2016	0	31 150	111 496,91	-	-	0	-80 346,91
2017	0	78 490	198 303,52	-	-	0	-119 813,52
2018	0	97 475,71	194 659,87	-	-	0	-97 184,16
2019	0	1 019 140	832 005,9	-	-	188 503,3	-1 369,2
2020	188 503,3	343 310	260 772,64	- ¹	XXXXX	198 690,36	-
2021	198 690,36	446 894,75	548 014,5	- ²	XXXXX	71 592,46	-
01.01.2022 - 18.01.2022	71 592,46	11 850	19 172	-	-	64 270,46	-

¹La depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul fiscal 2019, la data 16.03.2020, subiectul controlului nu a declarat deținerea numerarului, deci suma din tabelul de calcul a fost diminuată de la XXXXX lei la XXXXX lei. Or, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 678/2019, cuantumul salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2020 a fost aprobat în mărime de 7953 lei, iar $15 \cdot 7953 = 119\,295,00$ lei.

²La depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul fiscal 2020, la data 18.03.2021, subiectul controlului nu a declarat deținerea numerarului, deci suma din tabelul de calcul a fost diminuată de la XXXXX lei la XXXXX lei. Or, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 923/2020, cuantumul salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2021 a fost aprobat în mărime de 8716 lei, iar $15 \cdot 8716 = 130\,740$ lei.

Or, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 133/2016, subiectul controlului în cazul deținerii numerarului a avut obligația de a declara deținerea a 15 salarii medii pe economie, urmare la nedeclararea acestuia se prezumă că numerarul a fost cheltuit.

În altă ordine de idei, se precizează faptul că, la „venituri” a fost inclus și numerarul rămas de la finele anului precedent conform datelor sistematizate de către inspector. Totodată, la stabilirea diferenței pe parcursul unui an fiscal s-au calculat toate situațiile, unde cheltuielile depășeau veniturile deținute, or, venitul obținut în viitor nu poate acoperi cheltuielile realizate în trecut, și în final rezultă diferența substanțială, după cum urmează:

Potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului RM nr. 879/2015 prin care a fost stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, în mărime de 5050 lei, prin raportare la diferența identificată pentru perioada 01.08.2016-31.12.2016, se constată o diferență în mărime de *15,91 salarii medii lunare pe economie*.

Conform Hotărârii Guvernului RM nr. 1233/2016 (modificată) prin care a fost stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, în mărime de 5600 lei, prin raportare la diferența identificată pentru anul 2017 se constată o diferență în mărime de *21,39 salarii medii lunare pe economie*.

Considerând prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 54/2018 prin care a fost stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2018, în mărime de 6150 lei, prin raportare la diferența identificată pentru anul 2018 se constată o diferență în mărime de *15,80 salarii medii lunare pe economie*.

În corespundere cu Hotărârea Guvernului RM nr. 21/2019 din 18.01.2019, prin care a fost stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2019, în mărime de 6975 lei, prin raportare la diferența identificată pentru anul 2019 se constată o diferență în mărime de *0,19 salarii medii lunare pe economie*.

Potrivit art. 20 alin.(2), lit. a¹) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate este obligat să respecte metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, să nu emită, fără motive convingătoare, acte care se abat de la practica generalizată de verificare și control a inspectorilor de integritate.

Conform pct. 115 din *Metodologia de efectuare a verificării și controalelor de către inspectorii de integritate, aprobată prin Ordinul Președintelui ANI nr. 8 din 24.01.2024, în vigoare din 12.02.2024*, „cele 20 de salarii lunare medii pe economie se referă la: a) întreaga perioadă verificată; b) la un an calendaristic; c) la o altă perioadă mai scurtă. Existența „diferenței substanțiale” se va verifica totuși conform situației la ziua stabilirii acesteia, fie la sfârșitul fiecărui an sau a fiecărei perioade, conform mărimii salariului mediu pe economie din anul respectiv. Dacă în nici unul din ani diferența nu a depășit 20 de salarii medii pe economie, însă în urma sumării acestor diferențe depășește 20 de salarii medii pe economie, inspectorul de integritate va constata existența diferenței substanțiale”.

Reieșind din cele menționate supra, inspectorul de integritate a constatat prezența aparenței de existență a unei diferențe substanțiale între averea dobândită, veniturile obținute și cheltuielile realizate de către dl Ghenadie Tarlapan și membrii familiei sale, pentru perioada 01.08.2016-31.12.2019, precum și caracterul nejustificat al deținerii acestei averi în mărime totală de -298 713,79, ca urmare a exercitării funcției publice cu statut special în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Totodată, inspectorul de integritate consideră oportun de a indica că, reieșind din cele indicate în sesizare în coraport cu materialele acumulate în cadrul controlului s-a confirmat că familia Tarlapan a deținut cu drept de posesie și folosință mai multe bunuri mobile. Iar prin explicația din 12.01.2023, dl Ghenadie Tarlapan a comunicat următoarele: „...nu am avut încheiate careva contracte translativ de posesie și folosință, motiv din care a decăzut necesitatea declarării...”. Însă, din materialul probator obținut în perioada controlului nu s-a confirmat cu certitudine că membrii familiei Tarlapan ar fi beneficiarii efectivi/proprietarii de facto a automobilelor utilizate în perioada respectivă.

Sub aspectul declarării conforme și complete a averii și intereselor personale, inspectorul de integritate notează că, la data de 29.10.2021 au fost operate modificări la Legea nr. 132/2016, în partea ce ține de constatarea încălcării declarării necorespunzătoare a averii și intereselor personale, aplicabilitatea cărora a fost asigurată de către inspector în conformitate cu art. 73 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, s-a stabilit declararea necorespunzătoare a averii și intereselor personale de către subiectul controlului, după cum urmează:

- Potrivit informațiilor deținute în sistemul informațional „E-cadastru”, subiectul controlului și soția deține cu drept de proprietate, terenul cu nr. cad. XXXXX, dobândit în anul 2009, cu suprafața de 0,1459 ha, bun imobil care nu se regăsește în declarația de avere și interese personale depuse pentru anul 2021 și în Declarația de avere și interese personale din 17.02.2022 depusă cu temeiul „la eliberare”;

- În declarația de avere și interese personale depuse pentru anul 2021, inclusiv și în Declarația de avere și interese personale depusă cu temeiul „la eliberare”, la cap. III „Bunuri imobile în țară și în străinătate”, lit. A. „Terenuri”, lipsesc informații referitoare la bunul imobil (teren) cu nr. cadastral XXXXX, înregistrat după fiul minor XXXXX, cu drept de proprietate, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 10996 din 29.10.2014;

- În declarațiile de avere și interese personale depuse pentru anul 2021 și cu temeiul „la eliberare”, la cap. IV „Bunuri mobile în țară și în străinătate”, nu a fost declarat autocamionul de model PEUGEOT EXPERT cu nr./înm. XXXXX, deținut cu drept de proprietate de către subiectul controlului;

- În declarațiile de avere și interese personale depuse pentru anul 2021 și cu temeiul „la eliberare” a fost indicat greșit valoarea bunului imobil (apartamentul cu nr. cad. XXXXX), situat în XXXXX, or, potrivit contractului de vânzare-cumpărare, prețul achiziționării a constituit 585 660,90 lei;

- În declarația de avere și interese personale pentru anul 2021 nu a fost declarat venitul în sumă de 15 712,50 MDL, codul sursei LIV – I.C.S. „METRO CASH & CARRY MOLDOVA” S.R.L, obținut de către subiectul declarării;

- În declarațiile de avere și interese personale depuse pentru anul 2021 și cu temeiul „la eliberare”, la cap. VII. „Datorii”, lipsește informația cu privire la creditele contractate în anul 2019 de către soția subiectului controlului - dna XXXXX de la instituția bancară „OTP Bank” și anume: 465 000 lei și 200 000 lei;

Totodată, cu titlu informativ, urmează a menționa că, indici prin nedeclararea corectă și completă a averii și intereselor personale în corespundere cu art. 4 din Legea nr. 133/2016, se atestă și la depunerea declarațiilor de avere și interese personale pentru anii 2016-2020.

Fiindu-i respectat dreptul la apărare, în temeiul art. 33 alin. (10) din Legea nr. 132/2016, prin demersul nr. 04-05/2432 din 26.02.2024 (expediat la adresa electronică a subiectul controlului cu efectuarea apelului telefonic și purtarea unei discuții privind confirmarea recepționării acestuia), cât și expedierea solicitării menționate supra prin intermediul Oficiului Poștal (recepționată la 01.03.2024, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8011323088AS), inspectorul de integritate a solicitat dlui Ghenadie Tarlapan să prezinte punctul de vedere asupra declarării necorespunzătoare a averii și intereselor personale, precum și prezentarea informațiilor și dovezilor cu referire la diferențele constatate și disponibilitatea financiară.

Este de menționat că, în termenul prevăzut de Legea nr. 132/2016 cât și pînă la emiterea prezentului act de constatare, răspuns la invitația de a expune punctul de vedere nu a fost recepționat de către Autoritatea Națională de Integritate.

Potrivit art. 33 alin.(10) din Legea nr. 132/2016, în caz de neprezentare a informațiilor sau dovezilor privind justificarea diferenței între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută de subiectul declarării personal sau prin intermediul unor terți, inspectorul de integritate constată, dacă alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că persoana verificată nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită.

Conform art. 34 alin.(1) din Legea nr. 132/2016, dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege.

În consonanță cu art. 34 alin.(3) din Legea menționată supra, dacă constată o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită a persoanei supuse controlului, inspectorul de integritate dispune încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acesteia și aplică interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Autoritatea sesizează, în termen de cel mult 5 zile din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia.

Potrivit art. 34 alin.(5)-(6) din Legea nr. 132/2016, în situația prevăzută la alin. (3), Autoritatea aplică orice măsuri de asigurare necesare și se adresează în instanța de judecată de la sediul Autorității în vederea încasării în folosul statului a valorii averii nejustificate sau a confiscării acesteia. Acțiunea respectivă se depune la Judecătoria Chișinău în termen de un an din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv.

În cazul contestării actului prin care se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, Autoritatea poate solicita confiscarea averii nejustificate în cadrul procedurilor de contestare a actului de constatare.

Subsecvent, art. 23 alin.(6)-(7) din Legea nr. 133/2016, statuează că, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin. (3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică și/sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electivă, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau de la data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție electivă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la data încetării mandatului.

În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție publică sau de demnitate publică la data constatării averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 3 ani se aplică potrivit legii, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese.

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19, art. 34-36 din Legea nr. 132/2016 și art. 23 alin.(5)-(7) din Legea nr. 133/2016, inspectorul de integritate superior, -

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dl *Ghenadie Tarlapan, ex-funcționar public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne*, manifestată prin nedeclararea în modul corespunzător a averii și intereselor personale, în circumstanțele descrise în prezentul Act.

2. Se constată existența diferenței vădite pentru perioada anului 2012 – în mărime de **-103 049,1 MDL**, pentru anul 2013 – în cuantum de **-256 108,88 MDL**, pentru anul 2014 – în mărime de **-49 444,8 MDL**, iar pentru perioada 01.01.2016-31.07.2016 – în cuantum de **-45 200,57 MDL** între proprietatea dobândită și veniturile obținute de către dl Ghenadie Tarlapan și membrii familiei sale, pe parcursul exercitării funcției publice cu statut special.

3. Se constată existența unei diferențe substanțiale între averea dobândită, veniturile obținute și cheltuielile realizate de către dl Ghenadie Tarlapan și membrii familiei sale, pentru perioada 01.08.2016-31.12.2019, precum și caracterul nejustificat al deținerii acestei averi în mărime totală de **-298 713,79 MDL**.

4. Se transmite prezenta cauză în instanța de judecată competentă spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate în condițiile prevăzute la art. 34 alin. (5) din Legea nr. 132/2016.

5. Se decede dl Ghenadie Tarlapan din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electivă, pe o perioadă de 3 ani și se înscrie în Registru, în condițiile prevăzute la art. 23 alin. (5)-(7) din Legea nr. 133/2016.

6. Se aduce la cunoștința dlui Ghenadie Tarlapan prezentul act de constatare și se comunică despre dreptul contestării acestuia în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr.4

**Inspector de integritate superior
al Inspectoratului de Integritate**

Ana CROITOR